

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Русак О. П., к.е.н., старший викладач

Постановка проблеми дослідження. Розвиток вітчизняного аграрного підприємництва має виражену специфіку пов'язану, передусім, з особливостями сільськогосподарського виробництва, його сезонністю та залежністю від дії природничих факторів, а також з характером продукції, попит на яку є слабо еластичним, оскільки визначається першочерговими життєвими потребами людей. Саме тому проблема вдосконалення організаційно-економічних складових ефективного розвитку аграрного підприємництва, як економічного гаранта формування основних засад збереження продовольчої безпеки, вимагає комплексного та поглибленого науково обгрунтованого підходу.

Аналіз останніх досліджень. Окремі аспекти організаційно-економічних умов розвитку аграрного підприємництва ґрунтовно висвітлили в сучасній економічній літературі В. Амбросов, М. Дем'яненко, Б. Пасхавер, М. Кропивко, М. Малік, В. Месель-Веселяк, П. Саблук, Л. Худолій, Т. Чернявська та ін. Водночас трансформаційні процеси ринкової економіки вимагають подальшого наукового пошуку щодо визначення основних структурних елементів організаційно-економічного механізму підвищення ефективності функціонування аграрної сфери.

Метою дослідження є визначення основних складових організаційно-економічного механізму розвитку аграрного підприємництва. **Об'єктом дослідження** є процес визначення організаційно-економічних умов розвитку аграрного підприємництва. **Методикою дослідження** слугували базові загальноприйняті методи, які дозволили отримати науково обгрунтовані результати. Так, зокрема використання економіко-статистичного методу дозволило виявити тенденції і закономірності розвитку аграрного підприємництва, прийом аналізу і синтезу сприяв висвітленню динаміки індексу обсягу сільськогосподарського виробництва, абстрактно-логічний метод надав змогу узагальнити результати дослідження та сформулювати відповідні висновки.

Результати дослідження. Структурні зміни в аграрному секторі економіки України, їх орієнтація на економічну та соціальну ефективність відбуваються у складних і суперечливих умовах. Продовжується занепад сільського господарства та загострюється суперечність аграрного розвитку між державою – ініціатором заходів ринкової трансформації аграрної економіки – та державою, яка гальмує розвиток ринкових відносин на селі. За цих умов набуває особливої актуальності питання глобалізації і необхідності створення високоефективного, конкурентоспроможного аграрного підприємництва, здатного підтримувати продовольчу безпеку країни [1].

Дані статистики свідчать про те, що індекс обсягу сільськогосподарського виробництва впродовж 2013 року за окремі періоди часу переважав 10%, однак у попередньому 2012 році його значення не досягло навіть 1% (рис. 1). Це вказує на мінливий характер даного виробництва і спонукає до думки, що проведення трансформаційних процесів у аграрній сфері отримали недостатню визначеність своєї пріоритетності.

Необхідно також враховувати, що вітчизняний аграрний сектор з потенціалом виробництва, що значно перевищує потреби внутрішнього ринку, є ланкою, що з одного боку може стати локомотивом розвитку національної економіки та її ефективною інтеграції

в світовий економічний простір, а з іншого – зростання доходів населення, задіяного в аграрній сфері. Тому, важливість даної галузі потребує негайної активізації діяльності підприємницьких структур з обов'язковими умовами використання належного організаційно-економічного механізму.

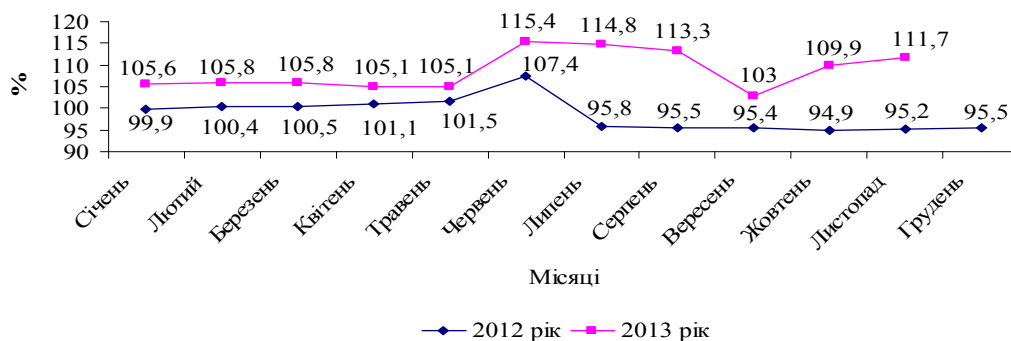

Рис. 1. Динаміка індексу обсягу сільськогосподарського виробництва (наростаючим підсумком з початку року в % до відповідного періоду попереднього року).

Низка нерозв'язаних проблем, пов'язаних із недосконалістю законодавства, дефіцитом державних коштів і коштів спеціалізованих фондів для фінансування інноваційних проектів розвитку галузі, браком відповідних пільг в оподаткуванні підприємств аграрної сфери, недосконалістю фінансово-кредитного механізму значною мірою гальмують процес активізації діяльності підприємницьких структур на ринку сільськогосподарської продукції. Не створені також умови ефективного взаємодії складових організаційно-економічного механізму (рис. 2).

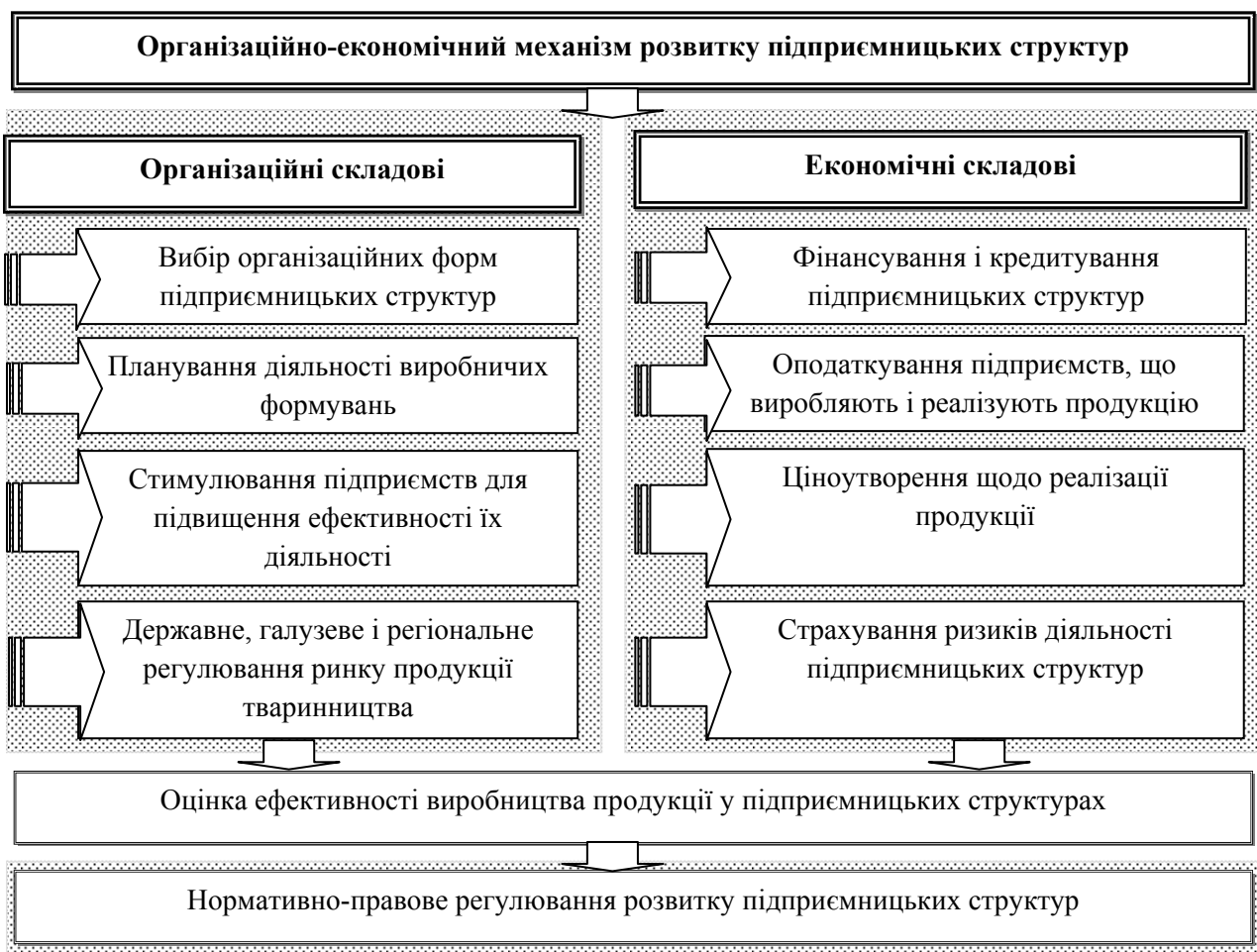

Рис. 2. Основні складові організаційно-економічного механізму підвищення ефективності функціонування аграрного підприємництва.

Висновки. Основу сучасної парадигми розвитку аграрної економіки має становити комплекс заходів щодо налагодження взаємозв'язку та взаємодії організаційно-економічних складових механізму, обміну процесів між організаціями, установами та підприємствами, дієвого впливу відповідних інструментів, чинників, інноваційних проектів, орієнтованих на досягнення кінцевих результатів діяльності.

Джерела використаної інформації

1. Майовець Є.Й. Аграрне підприємництво в трансформаційній економіці України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня док. екон. нак: спец. 08.08.01. «Економічна теорія та історія економічної думки» / Є.Й. Майовець. – Львів, 2007. – 22 [3].

2. Білоус Г.І. Розвиток малого підприємництва в Україні // Економіка України. - 2008. – № 2. - С. 34-36.

3. Стратегія розвитку аграрного сектору економіки України на період до 2020 року / Офіційна Інтернет-сторінка Міністерства аграрної політики України [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/ru/node/7644>.

4. Жидяк О.Р. Проблеми вдосконалення механізму фінансування підприємницьких структур аграрної сфери / О.Р. Жидяк // Бізнесінформ, – Харків. – 2013. – С. 139-141.